

Ny tysk organisation for bebyggelsehistorie:

1. og 2. november 1974 afholdtes i Bonn det første plenarmøde i den nystiftede »Arbeitskreis für genetische Siedlungsforschung in Mitteleuropa«. Organisationen har ialt 150 medlemmer, af hvilke 70 deltog i mødet. Medlemmerne repræsenterer fagene geografi, historie og arkæologi; men også stednavneforskere kan blive medlemmer. Ved Mellemeuropa forstås først og fremmest Tyskland; men man er interesseret i kontakt med tilgrænsende områder og deres forskning (således forskningen inden for Det nordiske Ødegårdsprojekt), og i særlige tilfælde kan udlændinge optages i organisationen.

Medens det første møde overvejende beskæftigede sig med forskningsoversigter (ved bl. a. W. Schlesinger, H. Jäger og W. Janssen) og organisatoriske spørgsmål, blev på det andet plenarmøde i Münster 19.–21. juni 1975 specielle – især middelalderlige – emner taget op til mere indgående behandling. Hovedtemaet var »Stabilität und Wandel in Siedlungsräumen«. Veteranen Wilhelm Müller-Wille førte i Münsters omegn endnu engang sine tilhørere tilbage til Karl den Stores tid, medens Georg Kossack talte om Sild og yngre folk (Michael Gockel og Rainer Loose) om den højmiddelalderlige kolonisationsperiode i Grabfeld og om »Curtis, Colonia, Quadraflur«. Der er al grund til fremover at følge denne tyske aktivitet med interesse.

Organisationens formand er geografen Klaus Fehn, i Bonn. I styrelsen sidder yderligere tre geografer (Born, Nitz og Oberbeck), to arkæologer (Janssen, Kossack) og en yngre historiker, Dr. Fred Schwind i Marburg, som er elev af Walter Schlesinger.

Man har udsendt:

Informationen Nr. 1, 28. november 1974.

Informationen Nr. 2, 1. marts 1975.

Organisationens adresse:

Arbeitskreis für genetische Siedlungsforschung

Professor Dr. Klaus Fehn

53 Bonn, Am Hofgarten 22.

Svend Gissel

Nordisk Historikerkongres i Trondheim 1977.

Til orientering for »Historisk forenings« medlemmer kan det meddeles, at den kommende nordiske historikerkongres vil blive afholdt i Trondheim i sommeren 1977, formentlig i første halvdel af august måned.

Det kan allerede nu oplyses, at kongressens rapportemne vil blive »Urbaniseringen i Norden«, fordelt på tre kronologiske hovedområder: middelalder, nyere tid og industrialismens tidsalder. Videre er det tanken, at en række sammenbundne foredrag skal behandle kredit og kreditinstitutioner i Norden ca. 1850–1914. Herudover vil der blive afholdt en række frie foredrag, tre-fire fra hvert af de nordiske lande. Nærmere meddelelse og indbydelse vil fremkomme senere.

E. Ladewig Petersen

HJÆLPEMIDLER

Nordic Archaeological Abstracts 74, Viborg, 1975, 75 kr.

Ganske vist har vi gode bibliografier om skandinavisk arkæologi, hh. oversigterne i Fortid og Nutid, Viking og Swedish Archaeological Bibliography, men de udkommer desværre

med flere års mellemrum. Den nye fællesnordiske årsbibliografi skulle således afhjælpe et behov for hurtig information. Ideen, lay-out og opbygning er kopieret fra det britiske modstykke, som har kort i mange år. Stoffet deles op i almen, de gængse perioder, ældre stenalder etc., vik., middelalder, postmiddelalder og blandede perioder. For hver titel anføres fuld bibliografi, samt et kort resumé. Formålet er at lette informationsøgningen.

Der er underlige ting taget med; hvad Erik Glippings rustning, ikonografi, grevinde Danners personlige møntsamling eller motivet harejægere har med arkæologi at gøre er svært at se. Der kunne godt renses ud blandt de 513 titler. Det er et meget bredt spektrum fra pollenanalyse over tekstilteknisk terminologi til stednavneforskning der redegøres for. Nogle ting er faldet ud af stikordsregistret og de svenske og norske udgravningsrapporter burde udspecificeres i registret, selvom særskilt abstract ikke er nødvendig. Studenteropgaver hører efter min mening ikke hjemme i NAA, heller ikke når de stencileres.

Arkæologiens situation vises af det forhold at over 60 % af artiklerne er kildepublikationer, udgravningsrapporter især. Det er utvivlsomt et af de forhold der gør arkæologien svært udnyttelig for historikerne, beklageligt, men forårsaget af den nødsituation, som samfundet har placeret arkæologien i. Såvel for historikere som arkæologer fra alle perioder bør NAA blive et hyppigt benyttet søgeredskab. Jeg håber de energiske udgivere kan fortsætte som de er begyndt.

Henrik Thrane

Register över Stadshistorisk Litteratur 1945–1963 behandlad i stadshistoriska revyerna 1947–1970. Utgitt av Stadshistoriska Institutet, Stockholm, 1972. 78 s. Sv.kr. 18.

Enhver der arbejder med svensk byhistorie har stort udbytte af at konsultere 'Stadshistorisk revy' – en fast sektion i *Svenska Stadsförbundets tidskrift* (fra 1970 Kommunal tidskrift). De Stadshistoriska revy'er fås iøvrigt også som separate hefter. Desværre går det for tiden sendrægtigt med åjourføringen. – Stadshistoriska Institutet halter ca. 10 år bagefter. Lederen af instituttet Ingrid Hammerström har anset det for betimeligt, at der udarbejdedes et register over den litteratur, der har været omtalt i 'Stadshistorisk revy' 1945–63. Et lignende register dækkende perioden 1920–44 udkom i 1946. Det er et prisværdigt initiativ – blot kunne man have ønsket, at registret var udarbejdet efter langt mere overskuelige retningslinier. Man har valgt at henvise til revyerne årgangsvis, hvilket gør den store gruppe »allmänt« lidet tillokkende. Det ville have været rart med nogle undergrupper dels af emnemæssig art og dels af periodemæssig art. Det sidste savnes også stærkt i afdelingen »Enskilda städer«. – Men har man god tid – og det bør man tage sig – så er det en nyttig bibliografi. Havde vi blot en pendant til Stadshistorisk revy her i landet.

Henrik M. Jansen

E. Munksgaard: Denmark: An Archaeological Guide, Faber & Faber, London, 1970. 144 s. 35 sh.

Dette er en slags engelsk »med arkæologen Danmark rundt« med anvisninger på, hvordan man finder frem til en række af de vigtigste arkæologiske monumenter i Danmark